

ŽEROTÍN

60
prosinec 2021
ročník XIX
čtvrtletní zpravodaj
Obecního
úřadu Žerotín

OBSAH:

Informace obce - Společenská kronika - Česká obec - Pěstitelská a národopisná výstava - Vánoční zvyky a obyčaje - Svoz kovošrotu - Založení pomníku obětem - Kalendář svozu odpadu

---

Žerotín od „vémola“ (foto: J. Němec ml.)

Periodický tisk územního samosprávného celku • Vydává: Obec Žerotín • Žerotín 13, Litovel 784 01, IČO 00299758 • Registrováno u MK pod značkou: EČ MK ČR E 17321 • redaktor: Jiří Němec • Redakce mobil: 724 738 032 • email redakce: red.zpravodaj@seznam.cz • Názor autora článku nemusí být nutně názorem vydavatele, do textu autora nezasahujeme.

Uzávěrka příštího čísla: 28. února 2022

Zprávy obecního úřadu

Letošní rok se nám pomalu chýlí ke konci, pojďme se tedy podívat, co se nám letos v obci podařilo udělat a co nás ten příští rok čeká. Stejně jako loni, tak i letos se bohužel neuskutečnilo slavnostní rozsvícení vánočního stromu za přítomnosti občanů a dětí z důvodu současné epidemické situace. To jistě není dobrá zpráva, kterou tímto začínám v úvodu a omlouvám se zejména těm nejmenším. Dobrá zpráva jistě je, že i přes komplikace v loňském roce se letos na podzim uskutečnila výsadba zeleně kolem dětského hřiště, kde byly vysázeny tři stromy Myrobalánu červenolistého a několik desítek keřů Kolkovicie krásné a Tivolník van Houtteův. Dále byla dne 29. listopadu u kaple Sv. Marty vysázena Kavkazská jedle vysoká cca 2,5 metru, která by měla v budoucnu nahradit současnou borovici coby budoucí vánoční strom. Vysazení provedli učni ze Střední odborné školy lesnické a strojářské Šternberk, pod vedením Bc. Radomíry Kocourkové. Všem tímto srdečně děkuji. V měsíci říjnu se také uskutečnila pozimní výstava, která také loni být nemohla a také jsme si připomněli 890. výročí první písemné zmínky o naší obci.

V letošním roce je také dokončena rekonstrukce tělocvičny, která spočívala v zateplení ze strany střechy, výměna elektroinstalace a osvětlení, výměna podlahy a obložení. Výše dotace z Ministerstva pro místní rozvoj činila 1 508 374 Kč. Bylo také zahájeno zasítování pozemků pro 12 rodinných domů směrem na obec Hnojice. V letošním roce pokud to počasí dovolí, budou vybudovány kanalizační přípojky. V příštím roce budou práce pokračovat v napojení na stávající kanalizaci, vybudování přípojek plynu a veřejného osvět-

lení. To bude spočívat v natažení nového zemního kabelového vedení směrem od křížku k novým parcelám. Na stávající ulici budou vyměněny lampy včetně stožárů a celé osvětlené bude v LED lampách. Následně bude v místě, kde vzniknou nové parcely vybudována nová komunikace. Celá tato stavba bude dokončena nejpozději do poloviny srpna příštího roku. V první polovině roku budou pozemky k výstavbě rodinných domů nabízeny k prodeji. Jak to bude probíhat a jaká bude cena, je ještě předmětem jednání zastupitelstva obce.

Důležitou věcí, na kterou se jistě všichni těšíme je smíšená stezka pro chodce a cyklisty v intravilánu obce. Letos v září byla konzultována projektová dokumentace na Státním fondu dopravní infrastruktury. V současné době čeká projektová dokumentace na vydání stavebního povolení. V nadcházející výzvě budeme žádat SFDI o získání dotace. Spolu s ní budeme také požadovat získání dotace na veřejné osvětlení. To je v současné době ve fázi projektové dokumentace. Je navrhováno vyměnit ve všech vedlejších ulicích v obci za nové solární lampy, které budou svítit méně a v případě pohybu se naplno rozsvítí. Toto osvětlení je také plánováno na cestu ke hřbitovu, na hřbitově samotném i na zastávce u zádruhy. Nebude se tedy v důsledku modernizace muset kopat výkop pro kabely, ale pouze pro jednotlivé lampy. Podél hlavních komunikací se počítá s novým kabelem a novými stožáry pro LED lampy.

Závěrem bych poděkoval všem, co se podíleli na chodu obce a popřál Vám občanům nádherné Vánoce v kruhu rodinném a v novém roce pevné zdraví.

Robert Venský, starosta obce

Třídění odpadu v obci

Celkem bylo vytríděno za období od 1. 7. 2021 do 30. 9. 2021 toto množství v tunách:

Papír:	1,373 t
Sklo:	1,135 t
Nápojový karton:	0,049 t

Již v minulém zpravodaji jsem občany žádal, aby do kontejneru na papír vkládali krabice rozložené a ne vcelku, protože přes téměř dvojnásobný svoz a neustálý nepořádek u kontejnerů se vytrídilo téměř o polovinu papíru méně. Stále také platí, že pokud odevdáte papír či kov do sběrny, doručte nám doklad na obec. Takto Vámi odevzdaný sběr se promítne v následném třídění. Děkujeme.

Poplatky za odpady a psy

Poplatky na rok 2022 zůstávají ve stejné výši jako v předchozím roce, tj. za komunální odpad 400 Kč/osoba a za psa 100 Kč/pes.

Splatnost poplatků je do 30. 6. 2022 s tím, že je možné je uhradit

- převodem na účet obce č. 1801707369/0800, variabilní symbol je číslo popisné, za které jsou poplatky hrazeny, a do zprávy pro příjemce uveďte vaše příjmení
- přímo na obecním úřadě, a to od

14. 2. 2022

Společenská kronika

Narodili se: Ladislav Janíček
Vítáme ho do svazku obce.

Opustili nás:
Oldřich Anděl, 69 let
Upřímnou soustrast pozůstalým.

Jubilanti:
Dobroslava Mučičková, 96 let
Josef Kobylka, 91 let
Do dalších let přejeme hodně zdraví a spokojenosti.

Aktuální informace o dění v naší obci

Aktuální informace o dění v naší obci teď nově i ve vašem mobilním telefonu – prostřednictvím aplikace „Česká Obec“

Obec Žerotín se zapojila do projektu „Česká Obec“. Projekt budeme využívat po dobu třech měsíců a v případě kladného ohlasu v něm budeme pokračovat i nadále.

Česká Obec je projekt, mobilní aplikace a jednotné místo, na kterém občané českých obcí, městských částí a měst získají rychlé a aktuální informace o událostech ve svém okolí, tj. nejen o své obci, ale např. i o obci, kde se právě nacházejí a tráví volný čas, kde mají svou chalupu, nebo jen o obci, která je zajímavá.

Zeptali jsme se proto projektového manažera České Obce pana Davida Jedlinského, čím je tato mobilní aplikace zajímavá?

Jak se říká, v jednoduchosti je síla, a právě to je pořekadlo, které naši aplikaci vystihuje, ačkoli je to moderní, přehledný a praktický komunikátor mezi vaší obcí a uživatelem aplikace.

A k čemu aplikace občanům slouží?

Jak jste byli doposud zvyklí dostávat informace z vaší radnice? V místním tisku, ve vaší obci, e-mailem, nebo jste prostě ve své volné chvíli navštívili webové stránky a posléze se dověděli, že se např. událo něco, co jste potřebovali vědět o dvě hodiny dříve,

nebo si případně potřebujete nové informace poznamenat do svého kalendáře, abyste na ně nezapomněli. A právě mobilní aplikace Česká Obec, kterou nejen obec Žerotín využívá a je přímo propojena s vaší radnicí, která vás tak může o dění ve vašem obci informovat okamžitě. Aplikace navíc pracuje s obrázky, videi, textem, externími odkazy, najdete zde důležité kontakty na vaši obec a zároveň aplikace pracuje i s kalendářem ve vašem mobilním telefonu, takže si např. upoutávky na kulturní akce v obci můžete do kalendáře přímo ukládat.

A kromě toho, co jste zmínil, v čem je mobilní aplikace jedinečná?

Máte možnost sledovat nejen obec Žerotín, ale také jiné obce, města, městské části (pokud jsou do projektu Česká Obec zapojeny), a to jednoduchým přidáním další obce v mobilní aplikaci. Získáte tak přehled i o jiných obcích, které vás zajímají, nebo kde se momentálně nacházíte.

A jak je tedy možné začít mobilní aplikaci využívat?

Mobilní aplikace je zdarma ke stažení pro chytré telefony (tablety) s operačním systémem Android nebo iOS (iPhone). Zde je jednoduchý návod k jejímu stažení:

- ve svém mobilním telefonu najdete ikonku „Obchod Play“ nebo „App Store“, kterou rozkliknete a ve vyhledávací zadejte Česká Obec,

- po zobrazení na tuto aplikaci klikněte a zadejte instalovat,

- po instalaci klikněte „Otevřít“, aplikace se zobrazí, v pravém horním rohu najdete znaménko „Doměčku“, po kliku na něj se zobrazí znaménko „+“, po kliknutí na něj můžete jednoduše přidávat nebo odebírat obce, které chcete sledovat, dále je můžete řadit v závislosti na tom, která obec má být první nebo druhá tím, že danou obec přidržíte a přetáhnete nahoru či dolů,

- dále klikněte v levém horním rohu na „Přehled obcí“, zobrazí se obec, kterou jste si přidali, pokud je obec zapojená do projektu Česká Obec, zobrazí se dané příspěvky, pokud ne, obec je prázdná pouze s upozorněním, že s námi nespolupracuje.

- obce sledujete přejetím prstu po displeji vlevo či vpravo.

!!! Důležité, pokud si aplikaci nainstalujete zkontrolujte že máte v Nastavení telefonu – aplikace – zapnuty upozornění na již nainstalovanou aplikaci Česká Obec !!!

Mobilní aplikace má velikost 4,56 KB, což zabere minimální místo v paměti vašeho mobilního zařízení. Na nové události vás upozorní prostřednictvím notifikací (upozornění) a na váš požadavek si načte pouze vybraný příspěvek, který vaše obec zadá. Je tedy šetrná k vaší baterii i mobilním datům.

... a doufám, že se mobilní aplikace stane nedílnou součástí vaší obce.

Děkujeme za rozhovor.

Pěstitelská a národopisná výstava

V sobotu a neděli 16. a 17. října 2021 se v prostorách velkého sálu a vestibulu kulturně společenského zařízení v Žerotíně uskutečnila pěstitelská a národopisná výstava u příležitosti výročí vydání první písemné zmínky o obci Žerotín. Účast byla po dobu trvání výstavy hojná, lidé přicházeli průběžně, někdy i opakovaně. Samotná výstava byla situována do velkého sálu, ve vestibulu se pak promítal film z roku 1999 zachycující oslavy 100 let od založení Tělocvičné jednoty Sokol Žerotín a hodovou mši svatou, v jejímž průběhu došlo k svěcení praporu a znaku obce. V rámci zahrádkářské výstavy

byly vystaveny nejrůznější plodiny – jablka nejrůznějších odrůd, vlašské ořechy, dýně, řepa, melouny, réva vinná. Své produkty dodaly krom občanů obce také společnosti Ovocné sady Miroslav Nesét, Sady Veleboř – Úsovsko Food a. s. a Klopina. K vidění byly také výrobky a prezentace činnosti Vincentina Šternberk a Klokánku Dlouhá Loučka a také dušičkové a vánoční vazby od Jiřího Slimaříka z Hnojic. Také není možné opomenout prezentaci výtvarů dětí a žáků místní základní a mateřské školy včetně výpěstků ze školní zahrady.

Chtěl bych touto formou poděko-

vat jménem obce Žerotín všem, kteří jakýmkoli způsobem přispěli poskytnutím svých výpěstků, výrobků či historických materiálů pro účely výstavy, a také zaměstnancům obce, starostovi obce Robertu Venskému a místostarostce obce JUDr. Jarmile Capkové za pomoc při přípravě a organizaci této výstavy. Zvláštní poděkování patří zejm. kronikáři obce Hnojice Oldřichu Františku Polovi a také Tělocvičné jednotě Sokol Žerotín za poskytnutí cenných historických materiálů pro účely výstavy.

Tomáš Hrubý, kronikář obce Žerotín

Vánoční zvyky a obyčeje

Vánoce jsou možná tím nejkrásnějším obdobím roku a váže se k nim spousta tradic a zvyků. Jaké jsou ty nejhezčí vánoční tradice a zvyky v České republice? A jak slavili Vánoce naši předci? Věděli jste, proč se klepe botou na kurník? A jaké další zvyky patřily ke staročeským Vánocům?

Stejně jako mnohé jiné zvyky, i ty vánoční se postupně z našich domovů vytrácejí. Tak schválně, kolik z těch níže uvedených praktikujete vy? Všechny? Většinu? Jeden nebo dva? Nebo už vám tohle všechno nic neříká?

1. Adventní věnec

S Vánoci bývá často spojován už advent, tedy předvánoční čas. Tradice adventního věnce, jak jej známe dnes, se u nás uchytila teprve až v polovině. 20. století. Adventní věnec má čtyři svíce, které slouží k symbolickému odpočítávání čtyř týdnů adventu a kaž-

dou neděli se zapaluje jedna svíce. Rozsvícení svící navazuje na 2000 let starou židovskou tradici oslav svátku světel zvaný Chanuka.

Každá svíce má svou symboliku

1. svíce – Naděje: zapaluje se na železnou neděli.

2. svíce – Mír: zapaluje se na bronzovou neděli.

3. svíce – Přátelství: zapaluje se na stříbrnou neděli. Tato svíce bývá růžová.

4. svíce – Láska: zapaluje se na poslední adventní – zlatou neděli. Někdy se přidává i

5. svíce – bílá, jakožto symbol

Ježíše Krista. Tato svíce se dávala doprostřed a zapalovala na Štědrý den po západu slunce.

2. Rozkrajování jablka

Rozkrajování jablka patří mezi tradiční vánoční zvyky. Jablko se krájí napříč na dvě poloviny. Pokud se uvnitř objeví hvězdička, znamená to štěstí a zdraví. Pokud se objeví křížek nebo je jablko červivé, věští to nemoc nebo smrt. Už dříve byla vždy snaha vybrat to nejhezčí jablíčko, které vypadalo zdravě. Podobně se věštilo i z vlašských ořechů. Zdravý plod znamenal radost a štěstí, zkažený oříšek naopak neštěstí a smutek.

3. Lití olova

Lití olova je vánoční tradice mnoha evropských zemí. Roztavené olovo se vylévá do studené vody a z jeho tvarů se následně věští budoucnost. Jako náhražku olova lze použít roztavený vosk.

Každý člen domácnosti by si měl odlít svůj kousek olova, a přitom se zamyslet nad tím, co by se rád o budoucnosti dozvěděl. Každý v odlitcích uvidí nejspíše něco jiného, ale existuje pár základních výkladů:

Rovné čáry – klidný a spokojený život

Dva spojené kruhy – svatba

Dva porušené kruhy – rozchod s blízkým člověkem

Čtverec – život v souladu s přírodou

Kříž – smrt

Dva kříže – zajištěné stáří

Trojúhelník – štěstí v podnikání

Dům se střechou – štěstí na každém kroku

4. Pouštění lodiček ze skořápek

Tradice pouštění lodiček ze skořápek vlašských ořechů, je vánočním zvykem, který má pomoci

předpovědět budoucnost. Každý, kdo si chce budoucnost předpovědět, si musí lodičku se svíčkou vytvořit i položit na vodu sám. Co dotyčného v dalším roce čeká, záleží na chování ořechové lodičky se svíčkou. Tradičně zapálené lodičky pouštěla celá rodina.

Co lze z chování lodiček vyčíst?

Lodička zůstane u břehu – žádné dramatické změny vás nečekají.

Lodička dopluje daleko – čeká vás cesta; plány se vydaří.

Lodička pluje společně s jinou – to značí dobré mezilidské vztahy nebo lásku.

Lodičky utvoří kruh – harmonické soužití, vzájemná úcta, přátelství, tolerance.

Loďka, která zůstane uprostřed ostatních – dotyčný potřebuje ochranu, pomoc.

Lodička se točí v kruhu – značí nerozhodnost.

Loďka vydrží nejdéle hořet/nad vodou – znamená dlouhý a šťastný život.

Loďka se hned potopí – snaha zlepšit situaci je marná.

5. Házení pantoflem

Hod pantoflem či střevícem je vánoční zvyk pro nezadané dívky, které chtějí vědět, jestli je v příštím roce čeká veselka. Dívka se postaví zády ke dveřím a přes rameno hodí střevíc. Pokud špička ukazuje ze dveří, pravděpodobně ji čeká svatba a odchod z domu. Pokud bota ukazuje jinam, nic se nemění.

6. Jmelí

Koncem 19. století, přibylo mezi vánoční tradice i jmelí. Zvyk zavěšovat jmelí se k nám dostal z Anglie. Pokud se pod jmelím dva lidé políbí, přinese jim to štěstí a lásku. Darované jmelí přináší štěstí a ochranu před nemocemi.

Původní anglická tradice říkala, že chlapec může pod jmelím políbit každou dívku, kterou tam potká. Za každý polibek se utrhne jedna bobulka. Poslední se na jmelí však nechávala, aby v domě zůstala láska na celý rok.

7. Betlém a jesličky

Betlém nebo jesličky, jež jsou vyobrazením narození Ježíše Krista, už dlouhá léta patří neodmyslitelně k vánočním tradicím. Nebývalý rozvoj betlémářské tvorby přineslo Baroko. V severních Čechách a na východní Moravě se vánoční obchůzky neobešli bez přenosných jesliček, které nosili pastýři a koledníci zavěšené na krku. Od počátku 19. století začínají být betlémy čím dál žádanější a betlém se spojuje s novým fenoménem vánočního stromku, pod který byl betlém nejčastěji umístován.

Zmínka o prvním jezuitském Betlému pochází už z roku 1560 (Coimbra, Portugalsko) a o 2 roky později je zmiňován i betlém v pražském kostele sv. Klimenta.

8. Vánoční půst a zlaté prasátko

Každý asi zná pověru, že kdo vydrží na Štědrý den do večera nejíst, uvidí zlaté prasátko. Tento zvyk se k nám s největší pravděpodobností dostal od keltských předků, pro které bylo prase symbolem štěstí, bohatství a hojnosti. Dříve se půst držel po celý advent, ale nebyl tak přísný jako půst před Velikonocemi. V praxi znamenal např. vynechání masa a alkoholu. Na Štědrý den se vynechala snídaně a oběd. Pokud oběd přece jen nějaký byl, většinou to byla zeleninová polévka.

9. Betlémské světlo

Betlémské světlo patří mezi nejmladší vánoční tradice. Každým

rokem se v rodné jeskyni Ježíše zapaluje betlémské světlo, které je následně letecky přepraveno do Rakouska, kam si pro něj přijíždějí skauti z celého světa a dál jej distribuují.

Čeští skauti jezdí pro betlémské světlo do Vídně a jeho první cesta vede do Brna. Tento zvyk vznikl v rámci akce Světlo ve tmě a byl představen Rakušankou Adou Brandstetter jako symbol míru. S myšlenkou rozsáhlé distribuce přišel v roce 1988 skautský vedoucí Herbert Grünwald. Od té doby se ve Vídni každoročně pořádá ekumenický obřad, na kterém je plamen míru předáván delegacím skautů z celého světa.

10. Štědrovečerní večeře

Štědrovečerní večeře se v průběhu času hodně proměnila. Dnes je tradičním štědrovečerním chodem rybí polévka a kapr s bramborovým salátem. Kapr se na štědrovečerní stůl dostal až v průběhu 19. století a nejprve se podával buď načerno (v perníkové omáčce) nebo namodro (nakyselo v rosolu). Bramborový salát se k nám dostal z Bavorska.

Dalším zvykem, které se pojí ke štědrovečerní večeři, je prostírat o jedno místo navíc pro případného nečekaného hosta. Dále se traduje, že během štědrovečerní večeře se nikdo nesmí od stolu zvednout, dokud všichni nedojí, protože by to mohlo znamenat, že už se v takto příští rok všichni nesejdete.

11. Šupina pod talířem

U štědrovečerní večeře nesmí chybět ani šupina z kapra pod talířem, která podle vánoční tradice přináší bohatství. Po večeři si dejte šupinu do peněženky, aby se vám peníze nerozkutálely.

12. Cukroví

Vánoce si nikdo nedokáže před-

stavit bez vánočního cukroví. Jeho historie sahá až do 16. století. Cukroví, jak jej známe dnes, se však začalo objevovat až v 19. století, a to nejprve u bohatších hospodářství. Podle tradice se má péct 7 druhů cukroví.

Většina vánočního cukroví se v Česku peče a připravuje z mouky, vajec, másla a cukru. Podle druhu se pak přidávají ořechy, kakao, čokoláda nebo kokos. Mezi nejoblíbenější české vánoční cukroví patří: vanilkové rohlíčky, linecké, kokosové kuličky, perníčky, medvědí tlapky, vosí úlečky, nebo marokánky.

13. Vánočka

Pečení vánočky patří k jednomu z nejstarších vánočních zvyků v Česku. Vánočka na vánočním stole nesmí chybět, protože kynuté těsto symbolizovalo nárůst štěstí a hojnosti. Předchůdkyně vánočky – calta, se pekla už od 14. století. Výroba byla nejprve výsadou pekařů, doma se vánočky začaly péct až od 18. století. Vánoček se peklo tolik, kolik měla rodina členů, výjimečné nebylo ani zapékání mince. Kdo kus vánočky s mincí obdržel, toho se příští rok měly peníze držet.

Jednotlivé prameny vánočky mají také svou symboliku – čtyři spodní prameny představují: slunce, vodu, vzduch a zemi. Horní cop ze třech pramenů symbolizuje spojení rozumu, vůle a cti.

14. Vánoční stromeček

Ačkoliv zdobení stromečku vychází ze starých pohanských tradic, vánoční stromeček, jakožto symbol Vánoc, našel cestu do českých domácností až v 19. století a zpočátku byl výsadou jen bohatých měšťanských rodin. Tradice zdobení stromku, jak ji známe dnes, pochází z Livonska (Estonsko, Lotyšsko) a Německa.

Dnes je také zvykem umísťovat velké vánoční stromy na náměstí. První takový strom byl v Česku postaven r. 1924 na brněnském Náměstí Svobody.

Dárky se pod stromečkem začaly objevovat rovněž až v průběhu 19. století. Dříve se obdarovávalo služebnictvo, chasa, či koledníci (nejčastěji jídlem, či ošacením).

15. Půlnoční mše

Půlnoční mše se stala hezkou vánoční tradicí pro věřící i ostatní, kteří si chtějí poslechnout koledy a nasát vánoční atmosféru. Vychází z historických evangelií, podle kterých se Ježíš narodil v noci. Často uslyšíte právě Českou mši vánoční Jana Jakuba Ryby.

16. Pálení františků a purpury

Tradice pálení františků pochází z Krušnohoří a je stará 300 let. Pro františky je typická vůně kadidla, a právě kadidlo přinesli Tři Králové i nově narozenému Ježíškovi. Pomocí kadidla se dříve očišťovaly příbytky na přelomu starého a nového roku. František obvykle obsahuje pálené dřevěné uhlí a pryskyřici z kadidlovníku pravého. Purpura je směsí voňavých bylin a koření, která se pokládala na kamna, kde se z ní postupně odpařovala aromatická vůně. Do purpury patří meduňka, máta, muškátový oříšek, levandule, mateřídouška, tymián, majoránka, oregano, heřmánek, lístky růží, jehličí, listy maliníků, ostružníku, či borůvky a další. V dnešní době, kdy běžně nemáme kamna, lze purpuru položit na topení nebo dát do aromalampy.

Co se nesmí na Štědrý den?

O Štědrém dnu se **nesmí věšet prádlo**, protože by se během roku mohl někdo oběsit.

Nesmí se **čistit chlévy a stáje**, protože se věří, že by dobytek mohl kulhat.

Nesmí se **zametát**, aby se nevymetly duše mrtvých, které přicházejí na návštěvu.

Nesmí se ani **šít a plést**, aby myši nezničily výsledek.

Hospodyně **nesmí vstát od štědrovečerní večeře**, jinak by slepice nenesly. Zde se traduje více variant – jedna říká, že i kdo od stolu vstane, do roka zemře.

Tak šťastné a veselé!

S využitím internetových informací zpracoval Jiří Němec

Svoz kovošrotu

Základní škola a mateřská škola Žerotín a Tělocvičná jednota Sokol Žerotín ve vzájemné součinnosti znovu po roce uspořádaly v sobotu 2. října 2021 svoz kovošrotu. Během této akce bylo celkem vybrá-

no 3 tony kovošrotu.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat všem, kteří přispěli svým kovošrotem, členům T. J. Sokol Žerotín za pomoc a zapojení se do organizace a průběhu akce a Rol-

nickému družstvu Žerotín za poskytnutí techniky.

Za ZŠ a MŠ Žerotín a T. J. Sokol Žerotín Marie Slimaříková a Tomáš Hrubý

Založení pomníku obětem první světové války v Žerotíně

Vojtěch Krejčí

Obec Žerotín zaznamenala ztrátu 12 mužů, kteří padli během první světové války. Jedná se o tyto obyvatele vsi:

1. Antonín Motáň, ženatý, zedník, podruh v čísle 4. Narodil se v roce 1880, padl na ruském bojišti roku 1915. Zanechal vdovu Františku Motánovou se čtyřmi dětmi.

2. Vojtěch Motáň, svobodný, narozen v roce 1881. Padl jako praporek v carském Rusku roku 1915. Před válkou působil jako učitel v Žalkovicích u Kroměříže.

3. Alois Volek, svobodný knihárský pomocník, narozen v roce 1890. Byl synem Františka Volka z čísla 72. Od roku 1915 je veden jako nezvěstný.

4. Josef Vyhnánek, svobodný hospodářský příručí, narozen v roce 1889. Padl na ruském bojišti v roce 1915.

5. Josef Krejčí, ženatý rolník z čísla 27. Narodil se v roce 1890. Roku 1914 byl zraněn. Na následky zranění zemřel v opavské nemocnici a posléze byl pohřben na hřbitově v Hnojicích. Po sobě zanechal vdo-

vu Marii, rozenou Růžičkovou.

6. Rudolf Škoda, svobodný hospodářský pomocník a syn Gotharda Škody z čísla 70. Narodil se v roce 1890. Od roku 1914 je veden jako nezvěstný.

7. František Drešl, svobodný hospodářský pomocník narozen roku 1890. Od roku 1915 je veden jako nezvěstný.

8. Štěpán Kobyłka, svobodný hospodářský pomocník a syn Františka Kobyłky z čísla 58. Narodil se v roce 1889 a padl v roce

1915 na ruském bojišti.

9. Ludvík Krejčí, svobodný hospodářský pomocník, narozen v roce 1897. Padl na italské frontě v roce 1916.

10. Oldřich Venský, svobodný hospodářský pomocník a syn Josefa Venského z čísla 25. Narozen roku 1892. Padl v Rusku v roce 1916.

11. Vladimír Venský, svobodný řeznický pomocník a syn Josefa Venského z čísla 25. Narozen v roce 1894 a padl na ruském bojišti roku 1916. Oba jmenovaní se odstěhovali se svou matkou do Rychlatic u Příbora, kde nastoupili k vojsku.

12. František Krejčí, ženatý domkař z čísla 47. Narozen roku 1894. Padl v Itálii v roce 1918. Zanechal vdovu Marii rozenou Spurnou.

Místní obyvatelstvo chtělo postavit na území obce pomník, který by připomínal padlé občany. Proto se v roce 1922 začaly shánět potřebné peníze a žerotínská tělocvičná jednotka Sokol jako první věnovala částku ve výši 1 000 Kč z výtěžku svého veřejného cvičení. V následujících letech se konala různá divadelní představení, z jejichž výtěžků se vybraný obnos zvýšil na 3 636 Kč. Takto získané peníze byly nedostačující a stále scházelo místo, kde by měl plánovaný památník stát. Za nejvýhodnější místo byl považován pozemek před budovou místní školy č. 64, kde od roku 1870 stála obecní kůlna. Ta sloužila jako úschovna hasičské stříkačky, pohřebního vozu a mlátícího stroje.

Z těchto důvodů se obyvatelé Žerotína obrátili se žádostí na obecní zastupitelstvo, aby svým rozhodnutím nechalo obecní kůlnu zbourat. Zastupitelé se během své

schůze dohodli na tom, že kůlnu nenechají odstranit a místo pomníku nechá obec zhotovit mramorovou pamětní desku se jmény padlých občanů a ta se zasadí na chodbu školní budovy. S tímto rozhodnutím zastupitelstva nesouhlasilo obyvatelstvo, které bylo ochotno přispět peněžními dary na realizaci výstavby důstojného pomníku.

Aby se celý záměr uskutečnil, byl vytvořen výbor pro postavení památníku obětím první světové války. Výbor byl tvořen z 9. členů, kteří zastupovali místní tělocvičnou jednotu Sokol, žerotínský Sbor dobrovolných hasičů a zdejší odbor Národní Jednoty. Každý z těchto jmenovaných spolků měl ve výboru 3 své členy.

Předsedou výboru byl zvolen Ladislav Svoboda. Nyní bylo potřeba získat více peněz, proto byla plánovaná veřejná sbírka. Takto bylo po žerotínském obyvatelstvu vybráno 6 693 Kč. K nim se přidal dřívější obnos dosahující částky 3 636 Kč, takže v celkové výši výbor disponoval 10 329 Kč. Po úspěšné sbírce bylo v plánu znovu vyzvat zastupitelstvo, aby jednalo o odstranění obecní kůlny.

Žerotínské zastupitelstvo sice bylo nakonec ochotno kůlnu zbourat, ale za podmínky, že se najde jiné místo, kde se postaví nová hasičská zbrojnice. Právě toto hledání vhodného místa bylo příčinou, že se výstavba pomníku zdrželo. Skoro celý rok. Mezitím členové výboru zkoumali různé návrhy od sochařů, jak by měl památník vypadat. Nakonec se shodli na tom, že pomník bude jehlanového tvaru se skalkovým podstavcem o celkové výšce dosahující 5 metrů. Obecnímu zastupitelstvu dlouho trvalo najít místo pro novou hasičskou zbrojnici a obyvatelům Žerotína, kteří věnovali své peníze na výstavbu památníku, docházela

trpělivost. Pod tlakem veřejnosti nakonec v roce 1930 padlo rozhodnutí zastupitelů obce, že stávající kůlna bude zbourána a tím se uvolní pozemek před školou, na kterém výbor chtěl postavit památník. Hasičskou zbrojnicí obec plánovala vybudovat na pozemku vedle místní kovárny.

Po daném rozhodnutí se záhy začaly objevovat názory, jestli by nebylo lepší pozemek před školou nechat prázdný pro dětské hřiště a pomník padlým občanům postavit na místě zvaném Louže, ovšem za podmínky odvodnění jmenované lokality. Výboru se návrh nelíbil a jeho členové prosazovali vybudování památníku před žerotínskou školou. Nakonec se prosadila možnost, že se zaveze zdejší rybníček, na jehož místě bude stát pomník. Jeho blízké okolí se pak mělo proměnit v malý park. Louže byla odstraněna za pomoci přibližně 2000 fůr hlíny.

Výbor mezitím určil, že obelisk jehlanovitého tvaru bude ze švédské černé žuly a skalku budou tvořit kameny z mladečských lesů. Realizace památníku byla svěřena sochaři Vilému Spurnému z Litovle. Stavební práce začaly 21. července 1930 a základy pomníku postavili zedníci stavitele Karla Čundrleho ze Šumperka. 11. srpna 1930 byly do Žerotína dovezeny jednotlivé části památníku a začalo se s jeho výstavbou. Celkové náklady spojené se stavbou se vyšplhaly na částku ve výši 17 250 Kč. Chybějící peníze, které výbor neměl, doplatila obec Žerotín. Pomník byl slavnostně odhalen 17. srpna 1930 po proslovu zdejšího rodáka Josefa Lukeše, vrchního zemského soudního rady v Opavě a bývalého senátora Národního shromáždění.

Redakční úpravy provedl Jiří Němec

Svoz odpadu 2022 - Žerotín

Komunální odpad:	3. ledna	18. července
	31. ledna	15. srpna
	28. února	12. září
	28. března	10. října
	25. dubna	7. listopadu
	23. května	5. prosince
	20. června	
Plasty:	11. ledna	26. července
	8. února	23. srpna
	8. března	20. září
	5. dubna	18. října
	3. května	15. listopadu
	31. května	13. prosince
	28. června	
Papír:	po 14 dnech, vždy v sudé týdny, v úterý nebo ve středu	
Sklo:	dle potřeby, na zavolání	
Nebezpečné odpady:	9. dubna	7.00 - 9.00
	8. října	7.00 - 9.00